

پهنه بندی اقلیمی استان سمنان با استفاده از روش های کیفی و کمی

رحیم یوسفی زاده^۱، فاطمه رحیم زاده^۲، حمید رضا ملکی^۳

چکیده

استان سمنان یکی از استانهای پهناور کشور بوده که دارای تنوع توپوگرافی و اقلیمی بوده و از نظر فعالیتهای صنعتی، کشاورزی، دامداری نقش مهمی را در اقتصاد کشور ایفا می نماید. مطالعه وضعیت اقلیمی استان و پهنه بندی آن، با توجه به محدودیتهای طبیعی اش همچون کمبود منابع آب، نوع خاک، وقوع خشکسالی و مشکلات ناشی از بیابان زائی، به عنوان یک ضرورت در برنامه ریزیهای استانی مطرح بوده است. در این تحقیق پهنه بندی اقلیمی استان با کارگیری داده های اقلیمی ایستگاه های هواشناسی منطقه در دوره آماری ۲۰۰۵-۱۹۸۲ و استفاده از روش های تجربی و روش کمی صورت پذیرفته است. روش های تجربی کوپن، دمارتن، آمبرژه و کریمی استان را به ترتیب به ۳، ۲، ۴ و ۶ تیپ اقلیمی تقسیم نموده اند. با استفاده از روش تحلیل عاملی و خوشه بندی و تحلیل چهارده عنصر اقلیمی برای ۲۱ ایستگاه، ۵ تیپ اقلیمی در سطح استان تشخیص داده شده است. بر اساس این روش دما، تغییرات شبانه روزی آن، بارش و نوع آن و همچنین رطوبت، سهم بزرگی در اقلیم استان را ایفاء می کنند. وجود تنوع ۵ نوع اقلیمی شامل گرم و خشک، خشک و نیمه خشک گرم، خشک و نیمه خشک سرد، اقلیم کوهستانی و ناحیه متاثر از اقلیم خزری از جمله مهمترین نتایج این روش می باشد.

۱- کارشناس ارشد مرکز پیش بینی و تحقیقات اقلیمی هواشناسی استان سمنان

۲- عضو هیات علمی پژوهشکده هواشناسی و علوم جو

۳- رئیس اداره پیش بینی و تحقیقات اداره کل هواشناسی استان سمنان